

23.03.2020

Suomen Kuntaliitto ry
Toinen linja 14
00530 HELSINKI
Atte.Kuismin-Raerinne@kuntaliitto.fi

Helsingin kaupungin vastaus koskien Automaattisen päätöksenteon tietopyyntöä

Kuntaliitto on lähestynyt Helsingin kaupunkia pyynnöllä toimittaa tietoa automaattisesta päätöksenteosta ja sen käyttömahdollisuuksista kaupungin toiminnassa 23.3.2020 mennessä.

Oikeusministeriön asettamasta lyhyestä aikamääreestä ja vallitsevasta koronavirusepidemiasta johtuen kaupungin mahdollisuudet kerätä ja toimittaa tietoa pyydetystä aikataulussa ovat rajalliset.

Kaupunki pitää tärkeänä, että myös kunnat huomioidaan automaattisen päätöksenteon yleislainsäädännöllistä sääntelytarvetta koskevassa lainvalmistelussa ja että kunnat osallistetaan muun muassa riittäväillä lausunto- kierroksilla lainsäädännön jatkovalmisteluun.

Kaupunki ei ole toistaiseksi pystynyt implementoimaan automaattista päätöksentekoa toiminnoissaan sen mahdollistavan lainsäädännön puutteesta ja kunnallisen päätöksenteon luonteesta johtuen. Valtaosaan päätöksenteosta liittyy tapauskohtaista harkintaa, mikä kaventaa sääntöpohjaisen automaattisen päätöksenteon käyttömahdollisuuksia. Lisäksi hyvän hallinnon periaatteiden ja virkavastuun toteutumisen varmistamiseen liittyy erityiskysymyksiä, joiden osalta sääntelytarvetta on tarkasteltava. Kaupungin päätöksenteon valmistelussa tehdään kuitenkin jonkin verran automaattista tietosisältöjen käsittelyä, kuten esimerkiksi hankinnoissa tarjousten numeerista vertailua lomakkeille syötettyjen parametrien pohjalta.

Automaattisella päätöksenteolla voi olla käyttöalaa erityisesti sellaisessa kaupungin päätöksenteossa, johon ei liity erityistä selvitys- tai kuulemistarvetta tai joissa tällainen tarve on ratkaistavissa yksinomaan tietojärjestelmäpohjaisesti.

Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on pohdittu, että tulevaisuudessa voitaisiin harkita automaattisen päätöksenteon hyödyntämistä esimerkiksi perusopetukseen osoittamisen prosessissa.

Perusopetuksessa lapselle osoitetaan paikka omalta oppilaaksiottoalueelta perustuen väestötietojärjestelmästä saatuun voimassa olevaan osoitteeseen. Oppilaan koulupaikan määräytyminen perustuu perusopetuslain

23.03.2020

(628/1998) 6 §:ään. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on määritelty tarkoituksenmukaiset oppilaaksiottoalueet. Koulupaikan osoittamiseen oppilaaksiottoalueelta ei tarvitse käyttää harkintaa, joten se voisi soveltua automaattiseen päätöksentekoon. Jos lapselle haetaan toissijaisesti koulu- paikkaa oman oppilaaksiottoalueen ulkopuolelta, automaattista päätök- sentekoa ei voida hyödyntää sillä päätös perustuu tapauskohtaiseen har- kintaan. Vuositasolla automaattisesti ratkaistavien asioiden määrä olisi noin 4000.

Helsingissä 23.03.2020

Jenni Rope
kaupunginlakimies